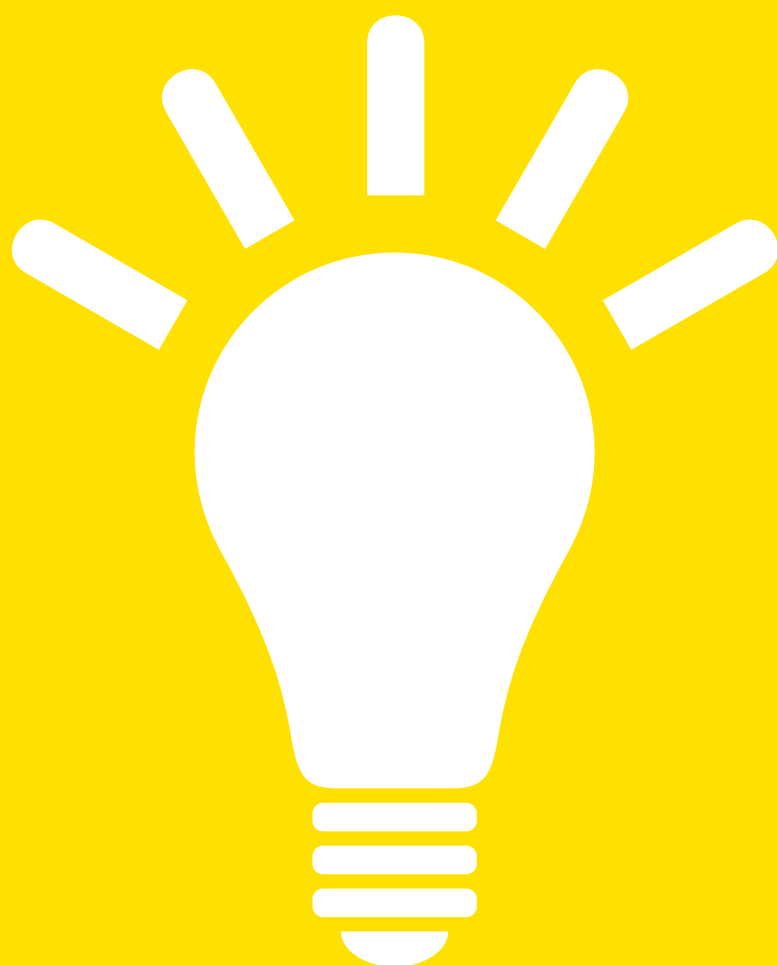

**IDÉKATALOG
: 16 UDVALGTE**

INTRODUKTION

I dette katalog finder du 16 udvalgte idéer, som kan være med til at forbedre flygtninges vej ind i det danske samfund.

Idéerne imødekommer udvalgte udfordringer og potentialer, som er blevet identificeret i forbindelse med et serviceeftersyn af flygtningeområdet i Aarhus Kommune. Identificerede udfordringer og potentialer er fundet i samarbejde med medarbejdere på tværs i hele Aarhus Kommune, flygtningene selv, frivillige/civilsamfund og virksomheder i Aarhus Kommune indenfor kategorierne: Uddannelse og beskæftigelse, Velfungerende børn og unge i daginstitution og skole samt Et sundt og aktivt liv.

De 16 udvalgte idéer imødekommer på forskellig vis de identificerede udfordringer og potentialer. De er udviklet gennem en designproces. I alt er 120 personer blevet inddraget i udviklingsprocessen på forskellig vis og på forskelligt niveau.

De 16 idéer er udvalgt blandt mange (resten kan findes i et særskilt brutto idékatalog) på baggrund af kriterier omkring volumen - hvor stor er udfordringen, hvor mange, vil det have en positiv effekt for- og økonomi. Idéerne spænder vidt. Nogle er simple og lige til at gå til, imens andre er mere komplekse og kræver et større forarbejde, førend de kan implementeres. Fælles for alle er, at de er udviklet og udvalgt af relevante og kompetente medarbejdere, flygtninge, frivillige og virksomhedsrepræsentanter rundt i hele kommunen, som alle har indsigt i og kendskab til de udfordringer og de uudnyttede potentialer, der ligger i arbejdet med at hjælpe nyankomne flygtninge ind i det danske samfund.

Idéerne står i en ikke-prioriteret rækkefølge.

AARHUS KOMMUNE

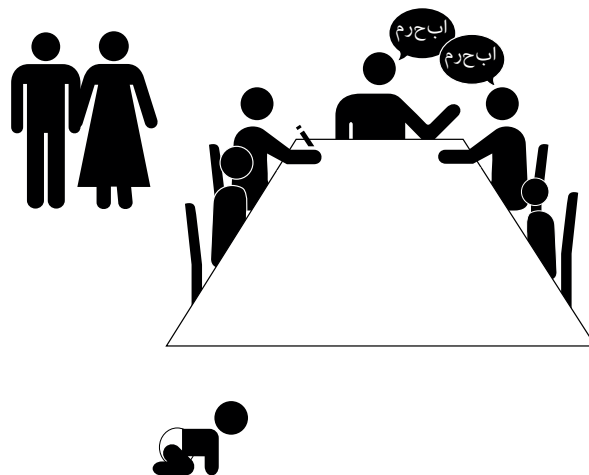
INDHOLD

#1 Dialogmøde om PTSD	5
#2 Familiekonsultation	7
#3 Frivillige Sundhedsguider	9
#4 Ung i Danmark – Version 2.	11
#5 Frivillige Organisationer til Åben Rådgivning	13
#6 Online Tolkekatalog	15
#7 Uddannelse af tolke og rekvirenter	17
#8 Hverdagsguider	19
#9 En god familiestart i Aarhus	21
#10 QR kode til kommunale breve	23
#11 Informationsmateriale om daginstitutioner	25
#12 Styrket integrationsindsats i FU-regi	27
#13 Observationsmodtageklasser for elever med særlige behov	29
#14 Værktøj til beskæftigelsesmatch	32
#15 Virtuelle samtalekort om arbejdsliv	34
#16 Grå Guld Klubben	36

ET SUNDT OG AKTIVT LIV

- : SUNDHED
- : SUNDHED - HANDICAP
- : FRIVILLIGHED OG CIVILSAMFUND
- : TOLKE
- : INKLUSION - FØLE SIG VELKOMMEN
- : BOLIGPLACERING OG INTEGRATION
- : HJÆLP TIL SELVHJÆLP
- : KOMMUNIKATION MED FLYGTNINGE
- : INTERN ORGANISERING OG KOMMUNIKATION
- : NYE UDFORDRINGER FOR MEDARBEJDERE I MØDET MED FLYGTNINGE
- : ASYLCENTER

#1 DIALOGMØDE OM PTSD

UDFORDRINGEN KORT

Nogle flygtninge har behov for en bedre forståelse af egen situation og oplevelse af symptomer (f.eks. søvnløshed, vredeudbrud mv.). Nogle flygtninge kender ikke til den psykiske lidelse PTSD, ligesom det kan være tabubelagt at have en psykisk lidelse.

HVAD ER IDÉEN?

Der afholdes et dialogmøde om PTSD for flygtninge i hvert kvartal eller hvert halve år. Formålet er at sikre, at vigtig viden er tilgængelig for alle og når bredt ud.

Møderne faciliteres af tosprogede undervisere med et fagligt kendskab til området – alternativt anvendes tolkning.

Der er tale om et frivilligt møde, og der er blot én mødegang. Mødet er oplysende og dialogbaseret og intentionen er at skabe et uforpligtende rum, hvor borgerne får:

- Information om PTSD med fokus på symptomer, som nogle vil genkende fra eget liv.
- Oplysning om behandling: Hvor henvender jeg mig ved mistanke om PTSD? Hvordan foregår behandlingen?
- Redskaber til håndtering af symptomer: Hvad kan jeg selv gøre?
- Fokus på sekundær traumatisering og dermed om konsekvenser for familiemedlemmer, herunder børn og pårørende, hvis PTSD ikke behandles.
- Mulighed for at stille spørgsmål og snakke med andre, der har lignende oplevelser og symptomer.

Mødet skal være oplysende og "ufarligt" i den forstand, at familierne ikke føler, at det har konsekvenser at møde op.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Målgruppen er den brede gruppe af nye borgere, som har været udsat for traumatiserende oplevelser.

Målgruppen er ikke alene mennesker, som oplever symptomer på PTSD, men også familiemedlemmer og pårørende.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Rettidig og rigtig behandling når flygtninge bliver opmærksomme på diagnose og behandlingsmuligheder.

Bedre trivsel for børn i familier med PTSD.

Idéen kan frigøre ressourcer hos integrationsmedarbejderne, som kan henvise til møderne, når medarbejderne identificerer et behov hos borgeren.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Mødeindholdet skal udvikles i samarbejde med Center for PTSD. Der skal være et fast program, som er oplysende og dialogbaseret.

Der oplyses om møderne via integrationsmedarbejdere, plakater og andre former for informationsmateriale – f.eks. via

integrationsmedarbejdere, sociallægen, biblioteker, Integrationsnet og frivillige organisationer for flygtninge – f.eks. Den Nye Havn, Dignity, Muhabet, Kvindehuset i Viby og Gellerup, Bydelsmødre mv.

Der skal findes en mødelokation, som er "ufarlig" og let fremkommelig for deltagerne. Det skal eksempelvis ikke være på et hospital, men kunne være på DOKK1.

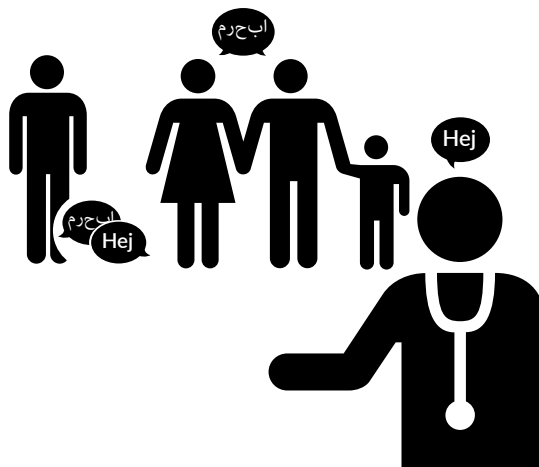
HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Der skal bruges tid på at udvikle indholdet på mødet, men den nødvendige viden ligger hos center for PTSD.

Informationsmateriale skal udarbejdes og distribueres.

Møder afholdes hvert kvartal/hvert halve år.

#2 FAMILIEKONSULTATION

UDFORDRINGEN KORT

Som flygtningefamilie kan man være nødsaget til at besøge egen læge ad flere omgange for at forholde sig til forskellige familiemedlemmers behov. Hver gang et familiemedlem skal til læge, skal der være tolk tilstede, og voksne familiemedlemmer skal fritages fra beskæftigelse for at kunne følge børn eller ægtefælle til lægen. Herudover skal familien forholde sig til praktikaliteter som transport og transporttid i en i forvejen presset dagligdag.

HVAD ER IDÉEN?

Familiekonsultation hos praktiserende læge. Det skal være muligt for en flygtningefamilie at bestille en familiekonsultation hos egen læge i praksissektoren.

En familiekonsultation vil være af længere varighed end de sædvanlige 15 til 30 minutter og med deltagelse af flere eller alle familiemedlemmer. Dermed kan familien på én gang få afdækket sin sundhedssituation og videre forløb og undgå flere besøg hos lægen end højst nødvendigt.

Det skal selvfølgelig stadig være muligt at bestille en almindelig konsultation, hvis det er uhensigtsmæssigt at medbringe eksempelvis børn eller ægtefælle.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtningefamilier og læger i praksissektoren.

Sekundær:

Aarhus Kommunes integrationsmedarbejdere og tolke.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Færre lægebesøg samlet set.

Flygtningen skal bruge mindre tid på transport, mindre fravær og godkendelse af fravær fra beskæftigelse/praktik, danskundervisning, institution eller skole.

Aarhus Kommune vil spare ressourcer til afholdelse af udgifter forbundet med flygtningefamiliens transport til lægebesøg samt integrationsmedarbejdernes støtte og koordination op til lægebesøget. Integrationsmedarbejderne behandler også henvendelser fra læger i praksissektoren, der ikke før har haft tolk med til konsultationer.

Evt. en negativ økonomisk afledt effekt for lægen pga. færre konsultationer (skal undersøges nærmere).

Ressourcebesparelser for praktiserende læge i forbindelse med mindre brug af tolkning.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Læger i praksissektoren skal gøre det muligt at bestille familiekonsultationer i deres praksis.

Læger i praksissektoren skal omstille måden, hvorpå der afhol-

des udgifter således, at det stemmer overens med ideen om familiekonsultationer, hvor flere sundhedsproblematikker og flere patienter behandles sammen.

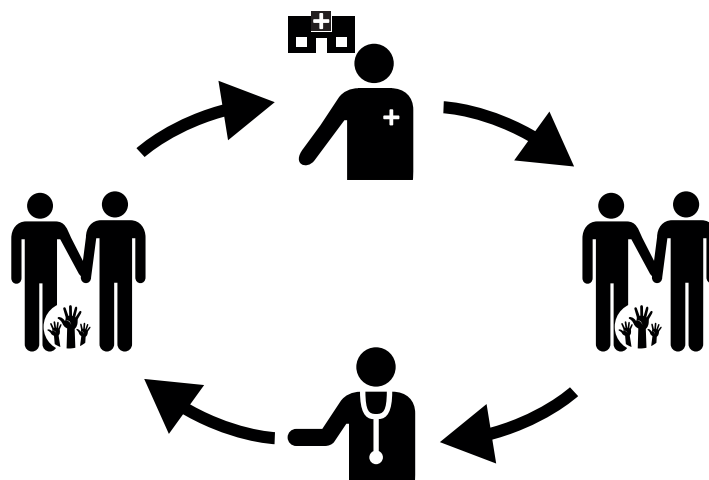
Kommunens integrationsmedarbejdere skal oplyses om muligheden og klædes på til at rådgive herom.

Flygtninge skal oplyses om muligheden af integrationsmedarbejderen.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Intet for Aarhus Kommune.

#3 FRIVILLIGE SUNDHEDSGUIDER

UDFORDRINGEN KORT

Nogle flygtninge møder ikke op til helbredsundersøgelse hos sociallægeinstitutionen, medmindre de bliver fulgt af integrationsmedarbejderen.

Derefter får nogle ikke bestilt opfølgende tid hos egen praktiserende læge, ligesom nogle heller ikke møder op her, medmindre de følges. Det betyder forsinket eller ingen behandling for flygtningen og ressourcespild i form af lægetider, der ikke benyttes.

HVAD ER IDÉEN?

Etablering af et korps af frivillige sundhedsguides. En sundhedsguide kan tilknyttes en flygtning, når vedkommende får tilbudt den helbredsmæssige undersøgelse af deres integrationsmedarbejder.

Den frivillige følger flygtningen til den helbredsmæssige undersøgelse og bliver/venter under undersøgelsen. Efter undersøgelsen er det vigtigt, at den frivillige sørger for at hjælpe flygtningen med at få lavet en opfølgende tid hos egen praktiserende læge med det samme. Sundhedsguiden hjælper desuden flygtningen med at forstå, at sociallæge og praktiserende læge er del af to forskellige og uafhængige systemer.

Den frivillige følger herefter flygtningen til egen praktiserende læge, hvis det ønskes. Dette skal sikre, at flygtningen får fulgt op på helbredsundersøgelsen, og at de får igangsat behandling for eventuelle helbredsproblemer så hurtigt som muligt.

Herefter kan den frivillige, hvis flygtningen stadig ønsker det, være en person, de kan bruge, når de skal til lægen, på syge-

huset og forstå indkaldelser mm.

Idéen kan ses som en udvidelse af det frivillige tilbud "Social Sundhed", der tilbyder at hjælpe socialt udsatte til læge, behandling mm. Denne ide adskiller sig ved at være målrettet nyankomne/flygtninge, hvilket stiller delvist andre krav til de frivillige.

Krav til frivillige:

- Tosprogede (Dansk + andet sprog, som kan matche flygtningens sprog).
- Social- eller sundhedsuddannelse (f.eks. studerende fra Social og Sundhedsuddannelsen, Ernæring og Sundhed, Idræt, Sygeplejestudiet, Fysioterapeut uddannelsen, Medicin, Folkesundhedsvidenskab, Sociologi, Sundhedsantropologi mm.).

På sigt kan idéen udbygges med en opkvalificering af de frivillige med et kursus/uddannelse i forskellige kompetencer som eksempelvis kommunikation med patienter om sygdom og sundhed og kulturforskel i sundhedsforståelse.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Nyankomne flygtninge.

Sekundær:

Tosprogede frivillige, Integrationsmedarbejdere samt Frivillig koordinator.

Indirekte målgruppe

De praktiserende læger og sociallæger.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Rettidig og rigtig behandling for flygtninge.

Flygtningen tager ansvar for eget helbred og får bedre forståelse af sundhedssystemet.

Forebyggende indsats, som på sigt er med til at mindske ulighed i sundhed.

Dygtige sundhedsprofessionelle med erfaring fra frivilligt arbejde som sundhedsguide.

Færre aflyste konsultationer.

Færre ubehandlede sygdomsforløb.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Videreudvikling af idéen sammen med potentielle frivillige.

Aarhus Kommune skal i yderligere dialog med initiativet "Social Sundhed", i forhold til at afklare, hvorvidt Sundhedsguiden for flygtninge kan blive en del af det eksisterende tilbud.

Etablering af et frivilligkorps – evt. i samarbejde med initiativet "Social Sundhed".

Integrationsmedarbejdere skal gøre koordinator af Sundhedsguiden opmærksomme på nye flygtninge med behov.

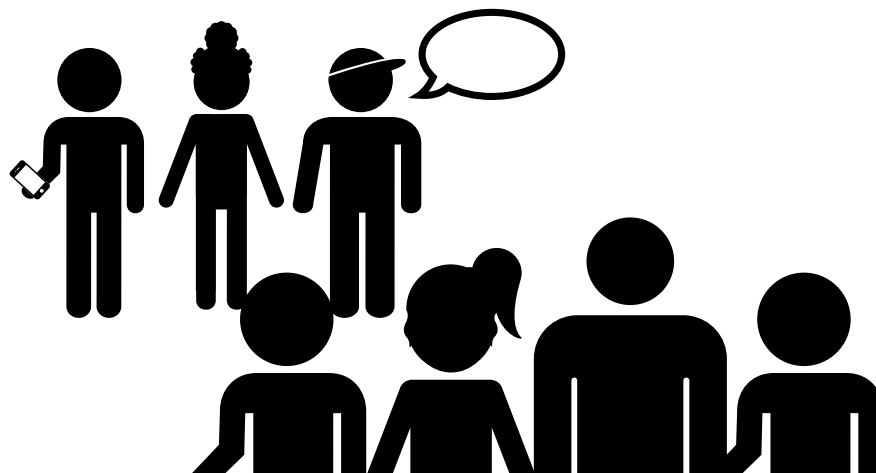
Sundhedsguiden og flygtning matches ud fra kriterier om blandt andet sprog.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Afhænger af rollefordeling mellem Social Sundhed og Aarhus Kommune.

Evt. tid til rekruttering og koordinering af frivillige.

#4 UNG I DANMARK – VERSION 2.

UDFORDRINGEN KORT

Nogle unge enlige flygtninge er i risiko for at blive ensomme. Generelt føler yngre flygtninge(mænd) sig 'forkerte' og oplever igennem medier og møder med danskere, at de ikke er velkomne i Danmark. De efterspørger netværk med danskere og vil have glæde af aktiviteter, der fokuserer på deres styrker.

HVAD ER IDÉEN?

Ung i Danmark - Version 2 er en videreudvikling af det eksisterende "Ung i Danmark" under DFUNK, som for nuværende består af to elementer:

1). Månedlige temaarrangementer for (nytilkomne) unge flygtninge, hvor den unge flygtning kan skabe netværk og blive støttet af andre, der har stået i samme situation.

2). Frivillige flygtninge og danskere deltager i kursusweekender, hvor de rystes sammen som en gruppe og trænes i at organisere temaarrangementerne (projektledelse mm.), og i at fortælle deres personlige historier på en måde, der er relevant for dem, der lytter. Herefter er den trænede gruppe ansvarlig for at arrangere seks temaarrangementer i løbet af de kommende seks måneder, hvor andre kan få glæde af deres erfaringer (læs evt. mere her: <http://www.dfunk.dk/aktiviteter/aktiviteter-med-flygtninge/dfunk-rollemodeller/>).

I Aarhus Kommune kan man bygge videre på idéen med følgende to elementer:

1. Lade temaarrangementerne indgå som elementer i integrationsundervisningen for nytilkomne unge flygtninge.

2. Ændre de unge frivillige flygtnings status fra "frivillig" til "brobygger", idet man lader deres deltagelse i "Ung i Danmark" tælle som en del af kravet til 37 timers ugentlig beskæftigelse. Det vil kræve at:

- DFUNK laver en vurdering af, hvor stor arbejdsbyrden i gennemsnit vil være for en ung flygtning i forbindelse med træningskurser, arrangementsplanlægning og -afholdelse over seks måneder. Det vurderede antal timer indgår så som en del af den krævede 37 timers beskæftigelse i løbet af de 6 måneder forløbet foregår.
- Brobyggere screenes og udvælges ved hjælp af en motiveret ansøgning, for at undgå at unge flygtninge, der ikke er motiveret, bliver en del af tilbuddet.

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ Jobkonsulent gør ung flygtning opmærksom på tilbuddet "Ung i Danmark", som del af samtale om den unges integrationsplan.
- ↓ Ung flygtning skriver motiveret ansøgning for at blive brobygger (evt. på eget sprog).
- ↓ DFUNK koordinator modtager og screener ansøgninger som brobygger.
- ↓ DFUNK koordinator giver jobkonsulent besked om udvalgt ung brobygger og vurdering af timeforbrug for brobyggeren for de kommende seks måneder.
- ↓ Jobkonsulent sørger for at Brobyggeren (ung flygtning) 'fritages' for beskæftigelseskrav i det omfang, der svarer til det vurderede antal timer fra DFUNK.

- ↓ DFUNK koordinator samler gruppe af udvalgte brobyggere og gennemfører weekendkursus.
- ↓ Brobygger (ung flygtning) arrangerer temaarrangement og koordinerer med udbydere af integrationsundervisning.
- ↓ Nytilkomne flygtninge deltager i temaarrangementer som del af integrationsundervisning.
- ↓ Efter forløbet på seks måneder, opfordres brobyggeren til at være frivillig på lige vilkår med alle andre frivillige i DFUNK.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Unge enlige flygtninge over 18 år.

Sekundær:

Nytilkomne flygtninge mellem 16-30, jobkonsulenter, DFUNK og udbydere af integrationsundervisning.

HVILKEN EFFEKT FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Brobyggeren (den unge flygtning) får nye kompetencer, netværk og indblik i civilsamfundet. Det kan på sigt være med til at føre til beskæftigelse.

Nytilkomne flygtninge får relevant integrationsundervisning, som kan imødekomme spørgsmål, tvivl og misforståelser, som kommunens medarbejdere derfor ikke skal bruge tid på at håndtere.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

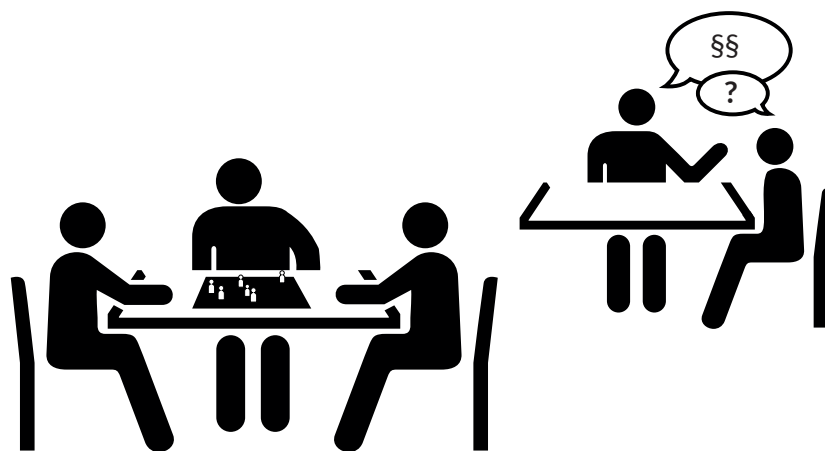
Aarhus Kommune skal have dispensation til at lade frivilligt arbejde tælle som en del af de krævede 37 timers beskæftigelse.

Der skal skabes kontakt til DFUNK koordinator.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Ingenting for Aarhus Kommune, da "Ung i Danmark" i forvejen udbydes af DFUNK.

#5 FRIVILLIGE ORGANISATIONER TIL ÅBEN RÅDGIVNING

UDFORDRINGEN KORT

Der findes mange frivillige tilbud, som imødekommer nogle af de behov og udfordringer, forskellige flygtninge oplever. Hvis flygtningen ikke har kendskab til tilbuddene, kan de ikke gøre brug af dem.

HVAD ER IDÉEN?

Frivillige kan være tilstede til Åben Rådgivning på DOKK1 hver torsdag. MSB og MKB står i dag for Åben Rådgivning, og de skal fortsat være de udførende ift. rådgivningens funktion, imens de frivillige organisationer skal være brobyggere mellem frivillighed og flygtninge. Det kan være frivillige organisationer, der på skift er til stede, eller det kan være én og samme organisation hver gang; f.eks. Frivillignet eller Dansk Røde Kors.

De frivilliges funktion kan være at udfylde ventetiden med et cafelignende tilbud med f.eks. spil og dermed etablere et mere uformelt forum for dialog og samtale mellem frivillige og flygtninge og evt. flygtninge indbyrdes. Frivillige kan i dette uformelle forum formidle omkring de muligheder for fritidstilbud, foreningsaktiviteter og andre frivillige initiativer, der findes i Aarhus.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtninge, som benytter Åben Rådgivning.

Sekundær:

Frivillige organisationer samt Åben Rådgivnings nuværende

aktører.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Flygtninge får:

Øget kendskab til frivillige initiativer i Aarhus Kommune.

Adgang til et netværk af frivillige.

Mindre spildtid i forbindelse med Åben Rådgivning.

Frivillige får:

Kendskab og kontakt til målgruppen af flygtninge.

Forbedret samarbejde med kommunen om indsatserne for flygtninge.

Kommune får:

Større nytteværdi af en allerede eksisterende rådgivende indsats.

Forbedret samarbejde med de frivillige organisationer.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Videreudvikling af idéen sammen med potentielle frivillige.

Åben Rådgivning skal kontakte frivillige organisationer (f.eks.

Frivillignet under Dansk Flygtninge Hjælp), og formidle og oplyse om frivillige initiativer.

Åben Rådgivning skal have afklaret mulighederne for de praktiske rammer på DOKK1.

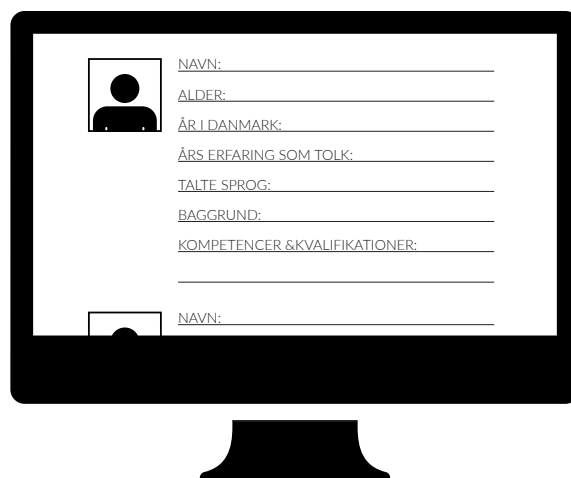
Frivillige til bemanding ved Åben Rådgivning, skal mobiliseres og koordineres af egen organisation.

Øvrige kommunale medarbejdere skal oplyses om tiltaget, således de kan udbrede det til flygtninge.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Det vil kræve koordinerende ressourcer at etablere et mere konkret samarbejde mellem Åben Rådgivning og de frivillige organisationer.

#6 ONLINE TOLKEKATALOG

UDFORDRINGEN KORT

Rekvirenter kan ikke orientere sig om tolkenes kompetencer, når de bestiller tolkebistand. Det medfører, at der ikke altid sker det korrekte match mellem opgave og tolk, hvilket fører til dårlig kvalitet i tolkningen, som i sidste ende kan have konsekvenser for flygtningen og det fremtidige samarbejde med Aarhus Kommune.

HVAD ER IDÉEN?

Et tolkecatalog, der beskriver de enkelte tolkes kompetencer og erfaringer, for at sikre, at der kan rekvireres en passende tolk til hver enkelt opgave. Tolkecataloget er tilgængeligt online i forbindelse med booking af tolke og opdateres løbende af tolkebureauet.

Aarhus Kommune stiller som krav til de tolkebureauer, de samarbejder med, at de har et opdateret tolkecatalog til rådighed i forbindelse med bookning af tolke.

For hver tolk udfyldes følgende overskrifter:

- Tolkenes navn, køn og alder.
- Hvor mange år har tolken boet i DK.
- Hvor mange års erfaring med tolkning.
- Hvilke sprog kan der tolkes.
- Hvad er tolkens baggrund f.eks. nationalitet.
- Kompetencer – f.eks. tolkeuddannelse, anden uddannelse.

- Hvilke erfaringer haves med hvilke typer af tolkeopgaver.
- Evt. niveauopdeling i henhold til en eksisterende norsk model (kendt af Aarhus Kommunes tolkeservice).
- Billede af tolken.

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ Tolkecataloget er tilgængeligt online. Enten som PDF til download eller som underside til eksisterende hjemmeside/bookingside.
- ↓ Rekvirenter bruger tolkecataloget til at udvælge en passende tolk til en opgave.
- ↓ Rekvirent booker den valgte tolk.
- ↓ Tolkeopgaven løses tilfredsstillende i et samspil mellem rekvirent, tolk og borger.
- ↓ Tolkebureauer opdaterer løbende tolkecataloget, hvis der sker ændringer i tolkebestanden.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Rekvirenter, som bruger tolkecataloger.

Sekundær:

Tolkebureauer og tolke, som udarbejder og opdaterer tolkecataloger.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Bedre tolkning i samtalen giver flygtningen tryghed og højner retssikkerheden i deres sag.

Bedre samtaler sparrer ressourcer: færre misforståelser hos flygtningen, møder behøver ikke blive afholdt igen og integrationsmedarbejdere skal ikke gentage indholdet af mødet.

Bedre samtaler skaber et forbedret samarbejde og tillidsforhold mellem borger/flygtning og Aarhus Kommune som fundament for et succesfuldt integrationsforløb.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Aarhus Kommune stiller krav i samarbejdsaftaler med tolkebureauer om, at der skal forefindes et online tolkekatalog, hvor rekvirenter kan orientere sig om tolkeudbuddet i forbindelse med booking af tolk.

Aarhus Kommunes tolkeservice og rekvirenter i Aarhus Kommune (f.eks. fra MBU, MSO og MSB) deltager i et møde og kvalificerer sammen relevant indhold til tolkekataloget.

Mødets referent udarbejder en færdig skabelon til tolkekataloget. Skabelonen gives til de tolkebureauer, som Aarhus Kommune samarbejder med.

Tolkekataloger udarbejdes af tolkebureauer sammen med deres tolke og gøres tilgængelige online.

Tolkebureauer opdaterer løbende tolkekataloget, hvis der sker ændringer i tolkebestanden.

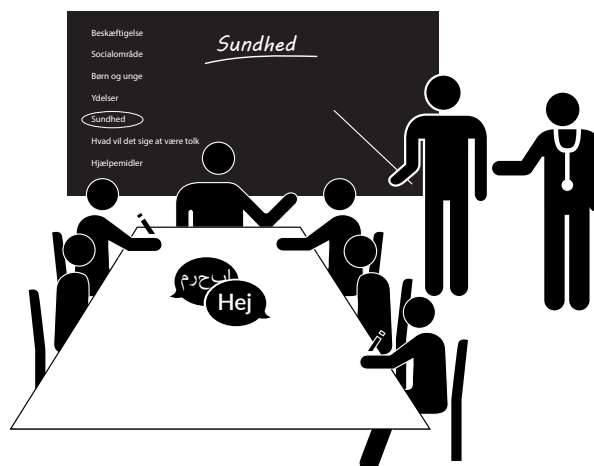
HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Ressourcer til gennemgang og revidering af eksisterende samarbejdsaftaler med tolkebureauer.

Ressourcer til et fælles møde.

Ressourcer til at udarbejde en færdig skabelon til tolkekatalog.

#7 UDDANNELSE AF TOLKE OG REKVIRENTER

UDFORDRINGEN KORT

Kvaliteten af tolkning er svingende, og nogle rekvisiter er ikke tilstrækkeligt kompetente til at arbejde sammen med tolke.

HVAD ER IDÉEN?

Uddannelse af både tolke og rekvisiter. For at kvalitetssikre den tolkede samtale, kræves det, at både tolke og rekvisiter kvalificeres yderligere til at indgå i samarbejde med hinanden.

Formaliseret tolkeuddannelse

En formaliseret tolkeuddannelse klæder tolkene endnu bedre på til deres daglige arbejde. Grundtanken er, at uddannelsen bygges op af flere moduler, der hver især fokuserer på de forskellige domæner, man som tolk kommer ud i, eller som har betydning for ens arbejde. Eksempler på disse kan være:

- Beskæftigelse
- Socialområde
- Børn og unge
- Ydelser
- Sundhed
- Hvad vil det sige at være tolk (etik, teknik, konflikthåndtering, lovgivning m.m.)
- Hjælpe midler (videotolkning, ordlister m.m.)

Hvert domæne har en indbygget kultur, som det kræver et kendskab til for at navigere i og kunne oversætte korrekt.

Herudover bruges forskellige fagtermer, som kan kræve et forudgående kendskab, for at kunne oversætte korrekt. I flere situationer vil det brugte ord i dansk kontekst ikke kunne oversættes direkte til modersmålet, da ordet ikke eksisterer her. Det er derfor vigtigt, at tolken kan forklare meningen korrekt for at undgå misforståelser.

En mulighed kan være, at rekvisiterne indgår som aktiver i undervisningen, for at sikre en aktualitet i det man underviser i – det er rekvisiterne, der har det daglige kendskab. Rekvisitens deltagelse kan også være med til at sikre dialog og forståelse rekvisiter og tolke imellem, som kan gavne samarbejdet fremadrettet.

Omfanget/varighed af uddannelsen skal afklares i samarbejde med Aarhus Tolkeservice.

Uddannelse af rekvisiter

Én-dags uddannelse for rekvisiter. For at opkvalificere tolkeopgaven er det vigtigt, at rekvisiten ligeledes opkvalificeres, før opgaven kan løses bedst muligt. Rekvisiten skal have grundlæggende forståelse for nedenstående:

- Rammesætning omkring tolkningen
Rekvisiten skal klargøre, hvad der forventes under tolkningen. For eksempel direkte oversættelse, ingen dialog uden rekvisiten orienteres eller hvis tolken har brug for at forklare et begreb, der ikke direkte kan oversættes, skal rekvisiten orienteres. Rekvisiten er mødeleder og ansvarlig for at styre samtalen, give plads til tolkningen, turtagning mv.
- Kulturforståelse
Nogle emner kan give anledning til samtaler, der normalt

ikke tales om for både tolk og borger. F.eks. psykisk sygdom, prævention eller emner, man normalt ikke taler om med en af modsatte køn. Det er vigtigt, at rekvirenten er opmærksom på dette og gøres i stand til at identificere og håndtere sådanne situationer.

- Niveaudeling/specialviden
Nogle samtaler kræver særligt ordforråd af tolken. F.eks. kan nogle tolke være specialiserede i at oversætte til møder med sundhedsfagligt indhold. Nogle møder er af så alvorlig karakter, at forståelse og mulighed for at kunne formulere sig præcist er altafgørende. F.eks. til møde i Børn og Ungeudvalget. Her er det vigtigt at vælge en kvalificeret, neutral og robust tolk. Dette er ikke i samme omfang vigtigt, hvis man planlægger et møde, hvor man skal tale om fritidsinteresser eller elregning.
- Temadag med tolke
For at skabe den bedste tolkning til flygtningen, skal de to grupper (tolke og rekvirenter) mødes for at klargøre behov, vanskeligheder og ressourcer i samarbejdet og hermed tilpasse samarbejdet. F.eks. er det vigtigt for rekvirenten at vide, at tolken har behov for at blive forberedt på, hvilken slags samtale de skal møde ind til. Tolkene står hermed for en del af undervisningen for rekvirenterne for at gøre det så relevant som muligt.
- Undervisning via rollespil
Rekvirenter og tolke laver rollespil sammen om f.eks. svære situationer, hvor både rekvirenter og tolke lærer af rollespillet.
- Uddannet i videotolkning
Rekvirent skal vide, hvordan man teknisk opstiller udstyr, hvilket synsfelt får tolken, hvor tæt skal man sidde på maskinen for at tolken kan høre alle mv. Der bliver spildt mange ressourcer, hvis dette ikke er på plads.
- Hvordan man taler gennem en tolk
Rekvirenten skal kunne formulere sig i korte præcise sætninger, undgå talemåder og ordspil, der ikke kan oversættes, være opmærksom på humor og ironi, give plads til at tolken kan oversætte ofte og ikke skal huske på for mange sætninger. Afsæt ekstra tid til samtalen, da tolkede samtaler tager længere tid.

Undervisningen skal tilbydes til både ansatte og nyansatte i Aarhus Kommune (sagsbehandlere, integrationsmedarbejdere, skoler, institutioner mv). Undervisning kan med fordel også tilbydes eksterne rekvirenter, som undervises sammen med Aak medarbejdere. Hermed styrkes samspillet mellem interne og eksterne aktører på flygtningeområdet.

Undervisningen skal være et årligt tilbagevendende tilbud, således at alle nye medarbejdere opkvalificeres. Medarbejdere, der har været på uddannelse, holder sig opkvalificerede ved at deltage i en årligt tilbagevendende temadag mellem tolke og rekvirenter. Temadagen fokuserer på samarbejdet mellem tolke og rekvirenter.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Formaliseret tolkeuddannelse

Primær:

(Nye) Tolk.

Sekundær:

Rekvirenter.

Uddannelse af rekvirenter

Primær:

Alle, der benytter sig af tolke (rekvirenter): Sagsbehandlere, lærere, læger mv.

Sekundær:

Tolke som deltager i undervisningen, undervisere og tolkebu-reauer.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Bedre tolkning i samtalen giver flygtningen tryghed og højner retssikkerheden i deres sag.

Bedre samtaler sparrer ressourcer: færre misforståelser hos flygtningen, møder behøver ikke blive afholdt igen og integrationsmedarbejdere skal ikke gentage indholdet af mødet.

Bedre samtaler skaber et forbedret samarbejde og tillidsforhold mellem borger/flygtning og Aarhus Kommune som fundament for et succesfuldt integrationsforløb.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Uddannelse af tolke udvikles af Aarhus Kommunes Tolkeservice og/eller eksisterende udbydere. Start med at udvikle ét modul og prøv det af for at vurdere effekten. Brug evt. eksisterende tolkeuddannelser som grundlag for udvikling (f.eks. <http://tolkeakademiet.dk/>).

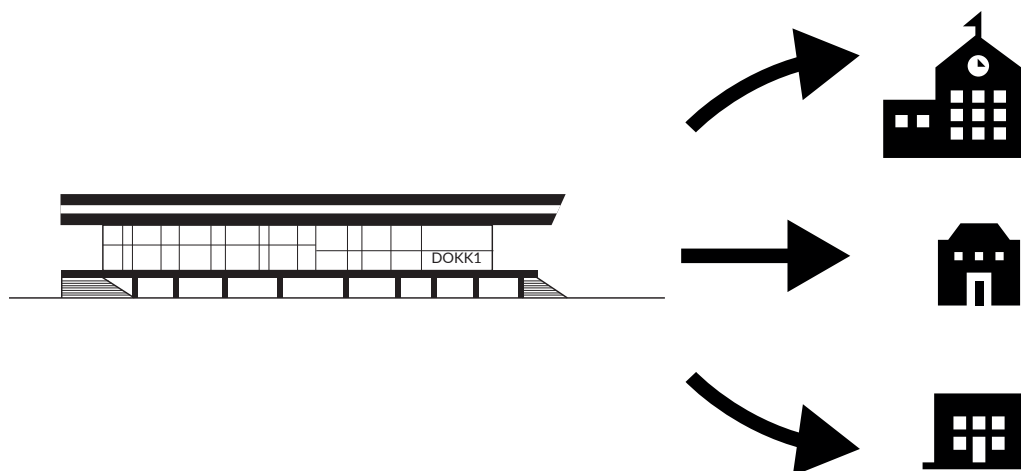
Uddannelsen af rekvirenter udvikles af Aarhus Kommunes Tolkeservice og udvalgte rekvirenter.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Udvikling af uddannelserne – afhængigt af omfanget af uddannelserne.

Tolke og medarbejderes deltagelse i kurser – afhængigt af omfang.

#8 HVERDAGSGUIDER

UDFORDRINGEN KORT

Flygtninge ved ikke altid, hvor og til hvad, de kan få hjælp. Det betyder, at flygtninge risikerer ikke at få rettidig hjælp. Samtidig betyder det, at kommunale medarbejdere med andre kerneopgaver og jobfunktioner bruger uhensigtsmæssigt meget tid på at guide flygtninge. Endelig kan integrationsmedarbejdere og jobkonsulenter risikere at bruge tid på at håndtere problemer, der har vokset sig store, fordi rettidig hjælp ikke er blevet søgt og/eller givet.

HVAD ER IDÉEN?

En fremskudt borgerservicefunktion, der tager ud og informerer om, hvad man kan få hjælp til via Borgerservice på DOKK1 og på bibliotekerne (og evt. frivillig retshjælp). Der er således tale om en "hjælp-til-selvhjælp" service, så flygtninge i højere grad får viden om, hvad de kan få hjælp til og hvor. Velkomstspillet kan bruges som visuelt hjælpemiddel i guidningen.

Hverdagsguidningen skal foregå på de steder, hvor flygtningene er i forvejen og er trygge. Det kan f.eks. være på uddannelsessteder, Lær Dansk, Muhabet, Kvindehuset, midlertidige indkvarteringssteder mv. Hvis der i forvejen er tilknyttet frivillige medarbejdere til stedet, kan disse deltage i rådgivningen sammen med den fremskudte borgerservicemedarbejder og kan derefter fungere som guider mellem borgerservicebesøgene. Det er vigtigt at understrege, at de frivillige ikke selv rådgiver, men kun guider videre til rette rådgivende instans i kommunen.

Kultur- og Borgerservice har allerede denne vejledning for udsatte borgergrupper. Nærværende idé går ud på også at udbrede den til flygtninge i integrationsperioden.

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ Fremskudt Borgerservice koordinerer med passende lokaliteter for Hverdagsguidning (f.eks. Kvindehuset).
- ↓ Fremskudt Borgerservice, tolke, frivillige og flygtninge deltager i Hverdagsguidning.
- ↓ Frivillige medarbejdere på lokaliteter kan fungere som hverdagsguidere mellem fremskudt borgerservice besøg.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtninge.

Sekundær:

Medarbejdere i Borgerservice, frivillige indenfor f.eks. retshjælp og frivillige medarbejdere.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Borgerne bliver hurtigere selvhjulpne.

Bedre service og bedre udnyttelse af ressourcer, fordi flygtningene får den rigtige rådgivning hurtigere.

Optimering af medarbejderressourcer i andre magistratsafdelinger, som ikke skal bruge tid på at hjælpe og guide flygtninge rundt i systemet.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

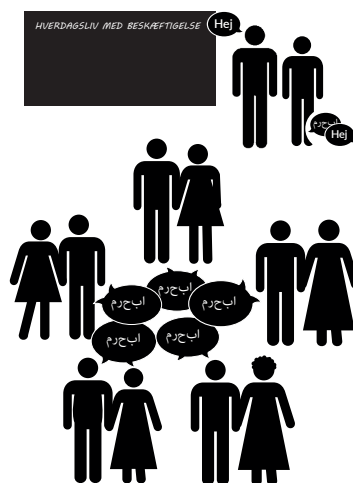
Videreudvikling af idéen sammen med potentielle frivillige.

Fremskudt Borgerservice skal orientere sig i eksisterende kommunale tilbud og hjælpefunktioner til flygtninge (brug kortlægning og brugerrejse fra flygtningehandleplan).

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Ressourcer til at orientere sig i eksisterende tilbud. Løbende koordinering med lokaliteter for hverdagsguidning. Brug af tolke, medarbejdertimer til rådgivningen samt transport.

#9 EN GOD FAMILIESTART I AARHUS

UDFORDRINGEN KORT

Familielivet i et nyt land og ny kultur er udfordrende, fordi der er anderledes kulturelle koder og lavpraktiske forhold, som er svære at navigere i. Derudover kan forskellige familiemedlemmer i forskellig grad være påvirket af deres oplevelser som flygtning. Disse faktorer sætter familielivet under pres.

BESKRIVELSE AF IDÉ

Et forløb på fire moduler, hvor fem flygtningepar mødes i en fast gruppe og i dialog på deres modersmål introduceres til og diskuterer det danske samfund sammen med en kommunal medarbejder og tolk. Forløbet kan bruges som supplement eller erstatning for integrationsforløb. Der er fokus på dialog, erfaringsudveksling og rollemodeller i forløbet.

Forløbet er bygget op af følgende fire moduler:

- Hverdagsliv med beskæftigelse; herunder hvordan fungerer hverdagen med job, børn, transport osv., inddragelse og match med gammel-danske børnefamilier, forventninger på arbejdspladsen.
- Forældreskab; herunder børneopdragelse, samarbejde med dagtilbud, drenge/pigeroller, teenagebørn ('gå ud', unge og klub), legeaftaler, fritidsaktiviteter og foreningsliv for hele familien etc.
- Familieliv; herunder par i eksil, udfordringer ved forskudt integrationsforløb, kønsroller og arbejdsfordeling, konflikthåndtering i parforholdet og forskellige ønsker om at rejse/blive etc.
- Sundhedsforståelse; herunder ernæring, madpakker, motion og fritid, sygdom, vaccination og tandpleje.

Hvert modul baseres på et (visuelt) oplæg fra relevante faglige personer fra forskellige relevante afdelinger på tværs af kommunen og derefter/derunder dialog i gruppen. Hjælpe midler i mødet skal være visuelle og kan f.eks. være Velkomstspil fra Borgerservice.

Tilbuddet er frivilligt, men forpligtende, når man har meldt sig til.
(Idéen er stærkt inspireret af Dansk Flygtninge Hjælps Mindspring-koncept).

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ Der udpeges en koordinator for tilbuddet.
- ↓ Koordinator kontakter og booker diverse undervisere/eksperter til de enkelte moduler.
- ↓ Koordinator opsætter visuelt materiale, hvor potentielle deltagere færdes til dagligt (f.eks. på virksomheder).
- ↓ Integrationsmedarbejdere tilbyder alle familier at deltage i forløb. Den enkelte integrationsmedarbejder vurderer sammen med familien om timingen er rigtig, eller om tilbuddet skal udsættes til senere. Deltagerne modtager visuelt informationsmateriale af integrationsmedarbejder.
- ↓ Familien melder sig til hos tilbuddets koordinator.
- ↓ Koordinator sammensætter hold med fælles sprog og baggrund/nationalitet, hvis muligt.

- ↓ Familien modtager visuel information om tid, sted, og forløb.
- ↓ De fire moduler gennemføres.
- ↓ Koordinator samler gruppen efter et halvt år og følger op på læring af forløbet.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtningefamilier.

Sekundær:

Koordinator og integrationsmedarbejder.

FORVENTET EFFEKT

Flygtninge får bedre forståelse af det danske samfund og dermed større sandsynlighed for at blive selvforsørgende.

Flygtningepar med mere velfungerende parforhold kan i højere grad være ressource for egne børn og samfundet.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Indhold af modul 1-4 færdigudvikles sammen med potentielle undervisere/eksperter og tilbuddets koordinator

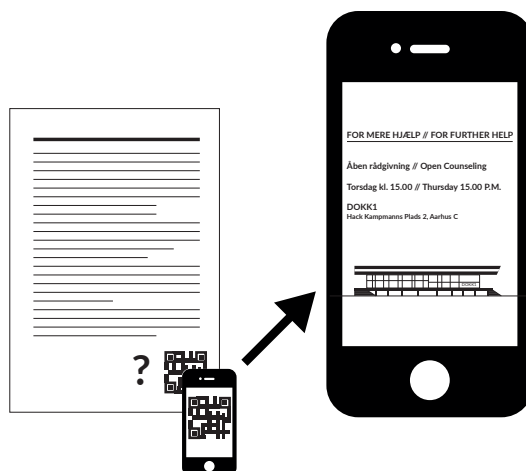
Udvikling af visuelt materiale

Udpegning af koordinator for tilbuddet

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Udvikling af moduler og visuelt materiale om tilbuddet. Medarbejderressourcer til koordinering og deltagelse i forløbet. Ressourcer til tolk.

#10 QR KODE TIL KOMMUNALE BREVE

UDFORDRINGEN KORT

Nogle flygtninge forstår ikke de breve, som de modtager fra kommunen.

HVAD ER IDÉEN?

Ideen er, at der på de kommunale breve målrettet flygtninge, skal fremgå en QR (Quick Response) kode, der henviser til Åben Rådgivning, når den scannes med en smartphone. Teksten står på engelsk og dansk. QR-koden skal informere læseren om åbningstider, adresse og kontaktoplysninger på Åben Rådgivning – altså kontakt til der, hvor læseren kan få brevets indhold oversat og/eller forklaret. Ved siden af QR-koden findes et spørgsmålstegn, som viser flygtningen, at QR-koden skal scannes, hvis der er behov for hjælp.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtninge.

Sekundær:

Åben Rådgivning samt alle kommunale medarbejdere, der sender breve ud på dansk til flygtninge.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Imødekomme kommunikationsvanskeligheder mellem borger og kommune.

Hjælp til selvhjælp.

Øget nytte af det eksisterende tilbud 'Åben Rådgivning'.

Medarbejdere skal ikke bruge tid på at oversætte breve eller forklare, hvor man får hjælp.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Der skal udarbejdes en QR-kode.

De kommunale brevskebeloner skal tilføjes QR-koden.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Udarbejdelse af QR-kode samt ressourceforbrug til at indarbejde QR-koden i relevante kommunale skabeloner.

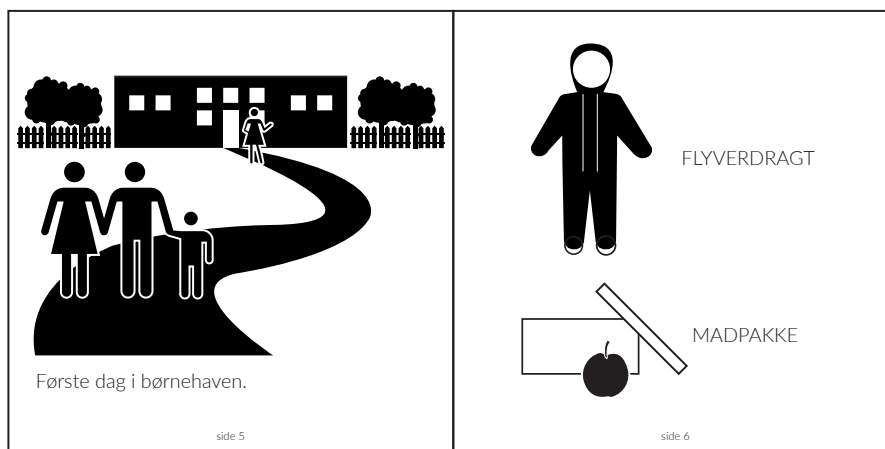
VELFUNDERENDE BØRN OG UNGE I DAGINSTITUTION OG SKOLE

: DAGTILBUD

: SKOLE

: UNGE

#11 INFORMATIONSMATERIALE OM DAGINSTITUTIONER

UDFORDRINGEN KORT

Indkøring i daginstitutioner opleves som udfordrende for både flygtningeforældre og medarbejdere, blandt andet fordi kommunikationen mellem dem ofte er begrænset af sprogbarrierer.

Desuden er det nyt og utrygt for nogle flygtninge at skulle aflevere sit barn i en institution.

HVAD ER IDÉEN?

Idéen er at udvikle et overskueligt og ikke tekststungt informationsmateriale til flygtningefamilier, der stifter bekendtskab med danske daginstitutioner (vuggestuer og børnehaver) for første gang.

Materialet tænkes udformet som en bog og / eller video med to forskellige lag:

1). Et informationslag målrettet forældre, som giver et grundlæggende indblik i hverdagen i daginstitutioner med fokus på hverdagsrutiner, samarbejdet mellem daginstitution og hjem mv.

Her udfoldes alle de selvfølgheder og institutionslogikker, som man ikke nødvendigvis har kendskab til, når man er ny i en dansk daginstitutionskultur. Disse kan være:

- Hvem er de voksne omkring barnet?
- Hvad er en indkøringsperiode?
- Hvordan er hverdagen organiseret (samling, måltider, middagslur, ture ud af huset mv.)?

- Hvilke traditioner er der i institutionen?
- Hvad skal barnet have med i institution?
- Hvordan foregår kommunikationen mellem daginstitution og hjem (f.eks. daglig overlevering, henvendelser fra forældre, forældremøder, forældresamtaler mv.)?
- En visuel oversigt med ting, som barnet skal have med i institution (beklædningsgenstande, madpakke mv.).
- En miniparlør med relevante ord/begreber/sætninger, som forældrene kan anvende i kommunikationen (f.eks. via SMS) med daginstitutionen (f.eks. "mit barn er sygt", "jeg henter mit barn kl. xx i dag" osv.).

2). Et narrativt lag i form af en visuel fortælling, om et barn, der starter i vuggestue eller børnehave, målrettet hele familien, hvor dagligdagen i en dansk daginstitution formidles (f.eks. en tegneserie). Fortællingen kan bruges af forældrene for at forberede barnet på institutionsstart.

Materialet oversættes til relevante sprog (f.eks. arabisk og tigrinya).

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ Materialet udleveres af integrationsmedarbejdere eller sundhedsplejerske til forældre til kommende institutionsbørn.
- ↓ Forældrene medbringer materialet til opstartsmøde i daginstitutionen (alternativt: daginstitutionen har materialet til rådighed til de nye forældre).
- ↓ Daginstitutionen tager udgangspunkt i materialet, når de

holder opstartsmøde med forældrene.

- ↓ Daginstitutionen supplerer med en label, som klæbes på materialet og indeholder relevante oplysninger (link til institutionens hjemmeside, telefonnumre, navn på barnets primærpædagog).
- ↓ Forældrene har materialet i hjemmet og kan bruge det som opslagsbog (informationslaget) og som samtalebog i hjemmet (det narrative lag).

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Nyankomne flygtningefamilier, som skal have børn i daginstitution for første gang.

Materialet kan med fordel udbredes til andre grupper af nyankomne familier.

Sekundær:

Pædagogisk personale i daginstitutioner, som får et fælles afsæt for dialog med nye forældre i forbindelse med opstartsmøder såvel som i den løbende dialog med forældrene.

Integrationsmedarbejdere og evt. sundhedsplejerske, som får materiale, der understøtter dialogen om opstart i daginstitution med flygtningefamilier.

HVILKEN EFFEKT FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Større tryghed i indkøringsperioden for både forældre og børn kan medføre hurtigere og bedre start i beskæftigelse for forældre.

Hjælp til selvhjælp og færre misforståelser medfører minimeret ressourceforbrug blandt personale til at håndtere spørgsmål og usikkerhed.

Større forståelse af og engagement i barnets liv i institutionen fra forældrene.

Større forståelse og accept af den danske model omkring arbejdsmarked og institutioner.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Informationsmaterialet til daginstitutioner udvikles i et samarbejde mellem udvalgte pædagoger, sundhedskonsulent (sundhedsplejerske), integrationsmedarbejder, flygtningeforældre og designer. Der tages udgangspunkt i eventuelt eksisterende relevant materiale.

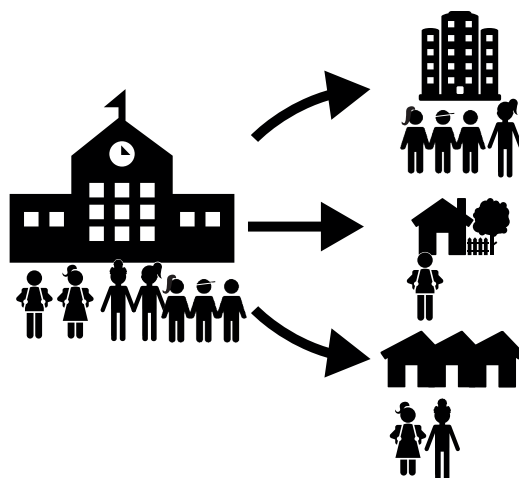
I nærværende beskrivelse er der fokus på dagtilbudsområdet, men idéen tænkes ligeledes udfoldet til skole- og FU-området.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Udviklingen af materialet kræver ressourcer fra pædagog(er), integrationsmedarbejder, sundhedsplejerske og flygtningeforældre, samt et samarbejde med grafiker/designer omkring den visuelle udformning af materialet.

Der tages udgangspunkt i eksisterende materiale fra sundhedsplejerske og andre.

#12 STYRKET INTEGRATIONSINDSATS I FU-REGI

UDFORDRINGEN KORT

Unge integration i lokalmiljøet

Der sker en tilstrømning til "centrale" klubber som f.eks. Læsøesgade og Gellerup, selvom de unge ikke er boligplacerede her. Det sker, fordi de unge er tilknyttet modtagelsesklasser her, og fordi de unge opsøger miljøer, hvor de kan spejle sig i andre med en lignende baggrund. Det udfordrer klubbernes kapacitet, ressourcetildeling (der ikke nødvendigvis matcher den konkrete målgruppe, som søger om optagelse i klubben) samt de unges integration i det lokalmiljø, hvor de bor.

Indmelding i klub

Indmeldingsblanketter er ikke oversatte til målgruppens modersmål, hvorfor de har behov for hjælp. Det er ikke altid klart for forældrene, at og hvor de kan få hjælp til dette.

Forældresamarbejde

Klubkonceptet er et nyt fænomen for mange forældre, som mangler den fornødne for forståelse i forhold til at kunne se tilbuddet i en trivsels- og læringsmæssig kontekst.

Samarbejde på tværs

Manglende koordinering mellem FU, integrationsmedarbejdere og modtagelsestilbud om den unges klubstart.

Unge oplevelse af "forkerthed"

FU-personale erfarer, at de unge føler sig "forkerte" meget af tiden, fordi de oplever, at deres baggrund (sproglig, kulturel)

ikke passer ind i den nye kontekst. Nogle unge udtrykker stor bevidsthed om, at de ikke har samme muligheder som andre unge (f.eks. i forhold til ungdomsuddannelse, hvor deres manglende danskkompetencer bevirker, at de har behov for forløb i modtagetilbud). Dette medfører store frustrationer hos den unge.

Udfordringerne kalder på en forstærket indsats, der kan sikre, at de nyankomne unge med flygtningebaggrund får den fornødne hjælp til et godt og sammenhængende skole- og fritidsliv.

HVAD ER IDÉEN?

En bydækkende og tydelig FU-indsats i forhold til unge flygtninges adgang til et lokalt fritidsmiljø og dermed fællesskaber. FU etablerer et centralt team, som har en koordinerende, opsøgende og udviklende funktion. Teamets opgave er centreret omkring følgende:

Koordinering på tværs: Tæt samarbejde med bl.a. MSB (integrationsmedarbejdere) og modtagelsestilbud ved unge flygtninges ankomst til Aarhus Kommune.

Opsøgende arbejde i forhold til de unge og deres familie ved ankomst til Aarhus Kommune.

Udvikling af "startpakker" til familier:

- Information til familien (hvad er et klubtilbud? + Visuel informationsfolder eller video).
- Opstartsplan for den unge: Hvilke behov og hvordan kan disse tilgodeses? (F.eks. en gradvis opstart i klub).

Tæt dialog med de unge og løbende udvikling af initiativer i FU-regi, der tager afsæt i erfarede behov (f.eks. ungdomsskoleaktiviteter).

Løbende opsøgning af de nyligt ankomne unge og deres familier med henblik på at bibringe information om fritidstilbud i lokalområdet.

Tæt dialog med de unge om deres tilværelse i Danmark og de erfaringer/udfordringer, som er forbundet hermed.

Styrket samarbejdet med forældrene – bl.a. ved at være opsøgende.

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ FUs centrale team orienteres, når unge flygtninge ankommer til kommunen.
- ↓ I samarbejde med integrationsmedarbejder og skole informeres den unge og dennes familie om muligheden for opstart i klubtilbud.
- ↓ Teamet har en opsøgende funktion i forhold til de unge flygtninge og deres familier – både dem, der er tilmeldt klub og dem, der ikke er.
- ↓ Teamet evaluerer løbende, iværksætter nye initiativer og informerer om allerede etablerede initiativer på baggrund af erfarede behov hos målgruppen.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Nyankomne unge flygtninge, som har behov for en stærk tilknytning til FU-området med henblik på en sikring af et sammenhængende og meningsfuldt skole- og fritidsliv.

Sekundær:

De unges familier, som vil opleve bedre trivsel hos deres børn samt en øget tilknytning til og forståelse for de fritidstilbud, som er til rådighed i deres lokalområde.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Den koordinerede indsats på tværs i kommunen sikrer, at alle unge får samme stærke fritidstilbud uagtet boligplacering og skoledistriktstilknytning.

Sunde relationer og fællesskaber med danske unge i deres lokalområde.

Sammenhængende og meningsfulde fritidsliv.

De unge oplever indflydelse og ejerskab i forhold til egne muligheder.

De unge støttes i overgangen fra ung til selvstændig voksen med hjælp til uddannelsesmuligheder og beskæftigelse.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Et centralt team skal etableres.

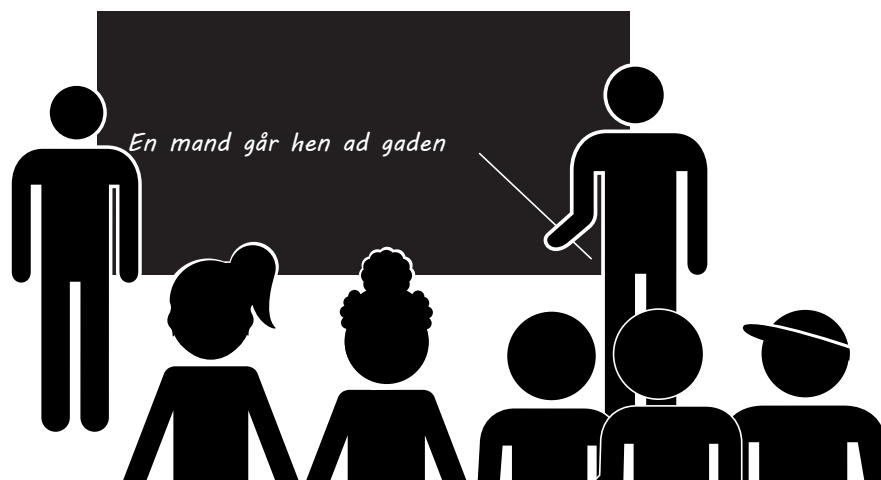
Teamet udvikler informationsmateriale til familierne i samarbejde med en designer.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Udgifter til udvikling af informationsmateriale.

Udgifter til centralt team afhængigt af, hvor mange unge, der kommer, og hvad deres behov er.

#13 OBSERVATIONSMODTAGEKLASSER FOR ELEVER MED SÆRLIGE BEHOV

UDFORDRINGEN KORT

Nogle flygtningebørn har massive opmærksomheds-, koncentrations-, indlærings-, og/eller adfærdsvanskeligheder, som det kan være svært at vurdere baggrunden for. Der er derfor risiko for fejlplacering i de almene modtageklasser og/eller specialtilbud, fordi vidensgrundlaget for placeringen endnu er for begrænset ved ankomsten til Aarhus Kommune.

HVAD ER IDÉEN?

Idéen er at udvikle observationsmodtageklasser for den gruppe af børn, som ved ankomsten til kommunen har massive udfordringer, jf. beskrivelsen ovenfor. Forløbet skal give børnene mulighed for at falde til ro og blive så trygge, at de bliver i stand til at lære. Forløbet skal give de fagprofessionelle mulighed for at vurdere karakteren og omfanget af børnenes kompetencer og udfordringer med henblik på at kunne tilbyde dem det bedst mulige skoletilbud.

Formålet er at give alle børn den bedste skolestart i Aarhus Kommune ved at hindre fejlplacering i kommunens specialtilbud og mindske risikoen for, at børn mistrives i de almene modtagetilbud.

Elevtal og voksenbemanding i observationsklassen følger rammerne for de kommunale specialklasser for børn med sociale og følelsesmæssige vanskeligheder; det vil sige max seks elever i klassen til to voksne.

Eleverne skal gå i klasserne, indtil de er faldet så meget ro, at det er muligt at vurdere deres pædagogiske/specialpædagogiske behov; dog maksimalt to år, jf. lovgivningen for modtageklasseområdet, hvorefter de udsluses til almen folkeskoleklasse eller specialpædagogisk tilbud.

HVEM GØR HVAD OG HVORNÅR I IDÉEN?

- ↓ Visitation:
Ved ankomst til kommunen vurderer visitationsteamet på Læssøesgade Skole, hvilket tilbud det konkrete barn vil profitere af. Den psykolog, som er tilknyttet visitationsteamet, kan indstille et barn til observationsmodtageklasse umiddelbart efter ankomsten til Aarhus Kommune, eller hvis behovet viser sig i løbet af en kortere periode i en almen modtageklasse.
- ↓ Opstart i det særlige tilbud:
Ved opstart tilbydes eleven et modtageforløb i trygge rammer, hvor elevtal og voksenbemanding samt særlige pædagogiske kompetencer muliggør etableringen af et læringsmiljø, som tilgodeser den enkelte elevs særlige behov.
- ↓ Voksenteamet er ansvarlig for at observere og evaluere den enkelte elevs kompetencer og udfordringer med henblik på en vurdering af elevens pædagogiske/specialpædagogiske behov og dermed en vurdering af, hvilket skoletilbud eleven vil profitere af fremadrettet.
- ↓ Forældresamarbejde:
Under forløbet etableres et tæt skole-hjem-samarbejde, hvor forældrene inddrages som en ressource i forhold til barnets trivsel og læring. Dette sker blandt andet ved en tæt, gensidig og løbende dialog mellem skole og hjem om barnets udvikling, kompetencer og potentialer såvel som særlige udfordringer samt forældrenes mulighed for at understøtte barnets trivsel og læring i hjemmet.
- ↓ Udslusning til almentilbud eller specialpædagogisk tilbud:

Når det er muligt at vurdere barnets behov, udsluses det til et tilbud, som matcher barnets kompetencer og udfordringer, det være sig et almentilbud eller et specialpædagogisk tilbud.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtningebørn som har massive opmærksomheds-, koncentrations-, indlærings-, og/eller adfærdsvanskeligheder, som det umiddelbart kan være svært at vurdere baggrunden for, og som et alment modtagetilbud ikke kan tilgodese.

Sekundær:

Børnenes familier idet risikoen for fejlplacering og mistrivsel blandt børn nedbringes, hvilket har indflydelse på familiens generelle trivsel og overskud.

Lærere og pædagoger i det særlige tilbud.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Afklaring af barnets kompetencer og udfordringer.

Korrekt tilbud til barnet og målrettet skoleforløb fremadrettet.

Tryk og stabil opstart uden u hensigtsmæssige skift imellem tilbud.

Bedre trivsel i hjemmet grundet det tætte samarbejde mellem skole og hjem.

Bedre forhold for de almene modtageklasser, der kan fokusere deres ressourcer på deres primære målgruppe.

HVAD SKAL DER GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Opstart som et pilotprojekt, hvor to observationsmodtageklasser etableres – én klasse målrettet 0.-2. klassetrin, én klasse målrettet 3.-5. klassetrin.

Klasserne placeres ideelt set på samme værtsskole med henblik på erfaringsudveksling og fælles kompetenceudvikling. Værtsskolen bør have interesse for og erfaring med området, og kan f.eks. være en skole, som i forvejen har et modtageklassemiljø/har stor interkulturel erfaring.

Evaluerings af pilotprojektet. Pilotprojektet med etablering af to observationsmodtageklasser evalueres efter første skoleår med særligt fokus på:

- Elevernes trivsel og læring

- Elevernes vej videre i skoleforløbet
- Samarbejdet med forældrene

Ansættelse af et voksteam: en læreruddannet med særlige kompetencer inden for Dansk som Andetsprogsområdet og en specialpædagoguddannet. Desuden vil der være store fordele forbundet med ansættelse af en tosproget medarbejder.

Kompetenceudvikling af pædagogisk personale.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Udgifter forbundet med kompetenceudvikling af det pædagogiske personale samt eventuelle udgifter forbundet med tilknytning af en tosproget medarbejder.

Behovet for indsatser vil bero på et skøn, fordi vi ikke kender den præcise andel af børn/unge, der får tildelt ophold i Aarhus Kommune, og fordi vi ikke kender deres behov for et særligt tilrettelagt modtageforløb i en observationsmodtageklasse, før de er her.

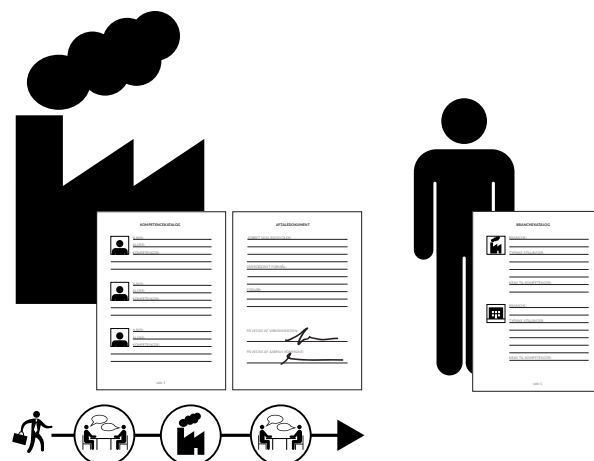
UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE FOR DE VOKSNE

: BESKÆFTIGELSE

: DANSKUNDERVISNING

: INTEGRATIONSUNDERVISNING

#14 VÆRKTØJ TIL BESKÆFTIGELSESMATCH

UDFORDRINGEN KORT

Der opleves generelt udfordringer i forhold til manglende forventningsafstemning vedrørende praktik. Nogle flygtninge oplever et modsætningsforhold mellem kompetencer fra deres hjemland og praktik i Danmark. Nogle flygtninge oplever, at praktikken ikke har jobsigte og/eller ikke understøtter deres sproglige udvikling.

HVAD ER IDÉEN?

Et værktøj til virksomhedskonsulenter, der skal hjælpe med at kunne lave et bedre match mellem virksomheder og flygtninge.

Værktøjet er visuelt og todelt. Det indeholder en del, som er rettet mod virksomhederne og en del, som er rettet mod flygtningene. Virksomhedskonsulenten anvender begge dele i de møder, vedkommende afholder med henholdsvis virksomhed og flygtning.

Til samarbejde med virksomhederne

Virksomheder som Aarhus Kommune endnu ikke har etableret samarbejde med:

- Et kompetencekatalog, der viser en oversigt over hvilke kompetencer, der findes blandt flygtninge i Aarhus, så virksomheden kan se, hvad der er af muligheder, som passer til netop deres virksomhedsprofil og behov.
- En visuel oversigt over flygtningenes integrationsperiode og især beskæftigelsesforløb så virksomheden har bedre forudsætninger for at kende til opgaven og flygtningens forudsætninger.

Virksomheder, som Aarhus Kommune har et etableret samarbejde med, og som skal starte et beskæftigelsesforløb op med en flygtning:

- Et aftaledokument som virksomhederne skal udfylde sammen med virksomhedskonsulenten. Her beskrives, hvad et job eller et praktikforløb skal indeholde, hvordan det skal forløbe, hvad formålet med det er (f.eks. fokus på sproglig udvikling, faglig opgradering, kendskab til arbejdsmarked eller lign.).

Til samarbejde med flygtninge

Et branchekatalog hvor flygtninge kan danne sig overblik over danske brancher, hvilke stillinger der typisk findes i branchen og hvilke krav til kompetencer, de har (fx om man skal tilhøre DU1, DU2 eller DU3).

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Virksomhedskonsulenter

Virksomheder, der ønsker at have flygtninge i praktik og evt. i ordinære jobs.

Flygtninge som skal i praktik.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Bedre match mellem virksomheder og flygtninge.

Minimalt tidsforbrug for virksomhedskonsulenter.

Gensidig forventningsafstemning om formål, krav, varighed, indhold mv. til praktikforløb for virksomheder, flygtninge og virksomhedskonsulenten.

Større udbytte af praktikforløbet for både virksomheder og flygtninge.

Succesfulde praktikforløb er afgørende for den enkelte flygtning videre kompetenceudvikling og på sigt vejen mod ordinær beskæftigelse og selvforsørgelse.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET ?

Indhentning af data om kompetence fra flygtningene, og derefter udarbejdelse af et kompetencekatalog. Dette skal løbende opdateres, når nye flygtninge kommer til kommunen

Udarbejdelse af aftaledokument til virksomheder.

Udarbejdelse af visuel oversigt over flygtninges integrations og beskæftigelsesforløb.

Udarbejdelse af et branchekatalog, som matcher arbejdsområder for både DU1, DU2 og DU3.

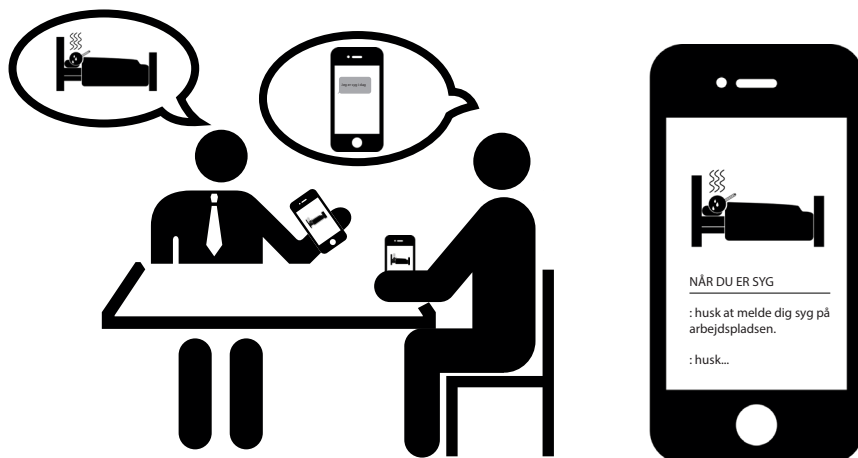
Til implementering af værktøjskassen skal medfølge et kursus til virksomhedskonsulenterne i at benytte den.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Det vil kræve ressourcer til udarbejdelse af materialet til værktøjskassen.

Selve aktiviteterne i idéen (fx. møde mellem virksomhedskonsulent og virksomhed) foregår allerede og kræver derfor ikke ekstra ressourcer.

#15 VIRTUELLE SAMTALEKORT OM ARBEJDSLIV

UDFORDRINGEN KORT

Der kan opstå mange misforståelser i kommunikationen mellem virksomhed og flygtning under praktikforløb på grund af manglende sprogkunderskaber og manglende kendskab til det danske arbejdsmarked. Hverken flygtning eller virksomhed får det optimale ud af deres praktikforløb.

HVAD ER IDÉEN?

De virtuelle samtalekort er en række billeder/illustrationer, som kan bruges i kommunikationen ude på arbejdspladserne mellem arbejdsgiver og flygtning under et praktikforløb.

App'en bruges til helt almindelige situationer i hverdagen, som kan opleves udfordrende, når nogle flygtninge skal starte i praktik uden at have kendskab til det danske arbejdsmarked og med meget få danskunderskaber.

Illustrationerne i app'en indeholder elementer som:

- Mødetider
- Sygdom – egen, ægtefælle og børns
- Frokostpauser – pauser generelt
- Socialt/kolleger
- Forsinkelser
- Arbejdsulykker og udstyr
- Andet

Illustrationerne skal kunne tilgås af virksomhed og flygtning via en app, da langt de fleste flygtninge har mobiltelefoner og

allerede benytter de forskellige hjælpefunktioner for at kunne navigere i deres nye hverdag.

App'en introduceres til virksomheder og flygtninge af virksomhedskonsulenterne som en del af deres nuværende mødeaktivitet.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Nyankomne flygtninge, som skal i praktik indenfor 2-4 uger efter ankomst i Aarhus Kommune, og som endnu ikke har kendskab til det danske arbejdsmarked kombineret med meget begrænsede danskunderskaber.

Virksomheder, som har flygtninge med begrænsede danskunderskaber i praktik, og som skal være med til at introducere flygtningen til det danske arbejdsmarked.

Sekundær:

Virksomhedskonsulenter og frivillige, som igennem deres kontakt med flygtningene hjælper dem til at få en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Større udbytte af praktikforløb for både virksomheder og flygtninge.

Misforståelser undgås trods sprogbarrierer.

Nyankomne flygtningene får en hurtigere forståelse for praktiske forhold og vilkår ude på arbejdspladsen.

Flygtninge får en hurtigere og bedre tilknytning til arbejdsmarkedet, som er en vigtig forudsætning for ordinær beskæftigelse på sigt.

Besparelser ift. ressourcer til tolke, da illustrationerne vil kunne løse daglige småproblemer og samtidig mindske konfliktpotentialer.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Yderlig kvalificering af hvilke hverdagssituationer, der er udfordrende, og som derfor skal illustreres.

Udarbejdelse af illustrationer af hverdagssituationer forbundet med en dansk arbejdsplads.

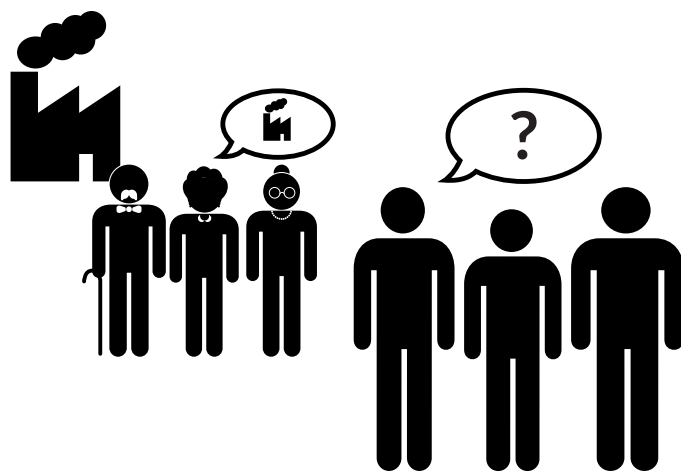
Udarbejdelse af app (alternativt analoge kort).

Virksomhedskonsulenter introducerer flygtninge og virksomheder til app'en som en del af deres eksisterende mødeaktiviteter.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Der skal bruges ressourcer til udvikling af billedkort/illustrationer samt udvikling af app.

#16 GRÅ GULD KLUBBEN

UDFORDRINGEN KORT

Der kan opstå mange misforståelser i kommunikationen mellem virksomhed og flygtning under praktikforløb på grund af manglende kendskab til det danske arbejdsmarked. Hverken flygtning eller virksomhed får det optimale ud af deres praktikforløb.

HVAD ER IDÉEN?

Inddragelse af pensionerede/tidligere medarbejdere, "Grå Guld klubben", som kulturoversættere på arbejdspladser, hvor der beskæftiges flygtninge i praktik eller job.

Det "Grå Guld" har et indgående kendskab til virksomheden, kan være med til at lave kulturoversættelse og de kan være en gratis ressource. Samtidig udnytter det arbejdsidentiteten hos nyligt pensionerede, der stadig har masser at bidrage med, selvom de er overgået til en pensionisttilværelse.

Centralt er, at man kobler flygtninge og frivillige med afsæt i en konkret virksomhed og det at integrere sig på arbejdsmarkedet.

Et andet centralt element er, at de pensionerede medarbejdere vil være rykket fri af både virksomheden og Aarhus Kommune, og at man derfor vil kunne skabe et tillidsfuldt rum, hvor det er ok at stille de "dumme og svære spørgsmål".

Man kunne f.eks. tænke sig, at en gruppe danske kvinder gik sammen om at lave et forløb for to til fem kvinder, som er i praktik i en virksomhed. Temaet for forløbet kunne da have fokus på det at være aktiv på arbejdsmarkedet og få familielivet til at fungere.

Et andet eksempel kunne være en maskinfabrik, hvor der er en mindre gruppe mandlige flygtninge i praktik. Arrangementerne kunne her have fokus på netværksskabelse, virksomhedskultur og sport.

Både frivillige og flygtninge binder sig kun for et begrænset antal møder.

Virksomheder kan f.eks. rekrutteres via Mangfoldighedscharters. Man kan også forestille sig, at arbejdsmarkedets parter, f.eks. via fagforbund og deres seniorklubber mv., kan rekruttere frivillige til opgaven. Mange større virksomheder har foreneringer/arrangementer for pensionerede medarbejdere, hvor indsatsen vil kunne forankres.

HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Primær:

Flygtninge, som er nye på det danske arbejdsmarked – typisk i et praktikforløb.

Virksomheder som har flygtninge i praktikforløb.

Sekundær:

Pensionerede medarbejdere fra virksomheder, hvor man har en aftale med Aarhus Kommune om at lave praktikforløb for flygtninge omfattet af Integrationsprogrammet.

HVILKE EFFEKTER FOR HVEM KAN IDÉEN VÆRE MED TIL AT SKABE?

Større udbytte af praktikforløb for både flygtninge og virksomheder.

Bedre inklusion af flygtninge på arbejdspladsen i løbet af praktikforløbet.

Hjælp til udfordringer, som ikke varetages af mere formelle kanaler i enten Aarhus Kommune eller på virksomheden.

Netværk mellem ledige flygtninge og frivillige, som på sigt vil kunne være et element i forhold til jobsøgning og inklusion generelt.

HVAD SKAL GØRES FOR, AT IDÉEN KAN FØRES UD I LIVET?

Videreudvikling af idéen sammen med potentielle frivillige.

Udvikling af kommunikationspakke, som man kan bruge som afsæt for dialog mellem flygtninge og "Grå Guld Klubben".

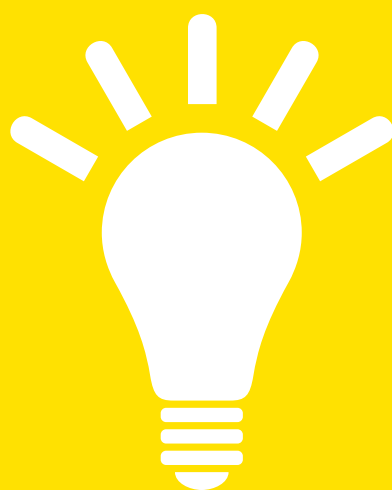
Som en del af pakken kan der udvikles små film, hvor flygtninge fortæller om, hvordan de fandt arbejde, og hvad der har overrasket dem mest ved at være på en dansk arbejdsplads.

Temaer til pakken: hvordan finder jeg job? Vores uformelle hierarki. Hvad gør jeg, hvis jeg bliver syg? Hvis mine børn bliver syge? Mænd og kvinder på arbejdspladsen.

Rekruttering af "Grå Guld" med tilhørende interesserede virksomheder og flygtninge.

HVAD VIL IDÉEN KOSTE AT UDVIKLE OG AFPRØVE FØRSTE GANG?

Der skal bruges midler til udvikling af kommunikationspakke, tolkebistand i forbindelse med forløb og rekruttering af "Grå Guld", virksomheder og frivillige.

AARHUS KOMMUNE

CFIA